

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Richtlijnen voorziening oninbare vorderingen Roermond 2023

Zaaknummer: 41791-2023

Datum: 24 april 2023

Inleiding

De externe accountant heeft geadviseerd om het huidige beleid voor de inschatting van de omvang van de voorziening voor oninbare vorderingen te actualiseren. De gemeente wenst zelf ook een actueel beleid te voeren. Zo is eind vorig jaar onder andere de financiële verordening geactualiseerd. Door het actualiseren van deze richtlijnen sluiten we aan op deze verordening en de nieuwe organisatiestructuur. Artikel 12 van de Financiële verordening gemeente Roermond 2023 (hierna: de financiële verordening) geeft het college de bevoegdheid om richtlijnen voor het bepalen van de voorziening vast te stellen.

Bijgevoegd vindt u ter vaststelling de geactualiseerde richtlijnen voor de inschatting van de omvang van deze voorziening voor oninbare vorderingen. Het vaststellen van deze richtlijnen heeft geen invloed op ons invorderingsbeleid.

Voorgesteld besluit

Het college heeft besloten de richtlijnen voorziening oninbare vorderingen Roermond 2023 vast te stellen.

Argumenten

1.1 De externe accountant heeft geadviseerd om de richtlijnen te actualiseren

De accountant heeft in haar managementletter van 1 december 2022 geadviseerd om de richtlijnen ter onderbouwing van de voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken (voorziening debiteuren sociale zekerheidsregelingen) te actualiseren. Voor de inschatting van de omvang van de hoogte van de voorziening dient naast de dynamische methode, die in de huidige richtlijnen is opgenomen, tevens een statische toets (een individuele beoordeling van de vordering) plaats te vinden.

Daarnaast adviseert de accountant de wijze waarop deze statische toets wordt vormgegeven op te nemen in deze richtlijnen. Van belang is dat de voorziening toereikend is om het risico van oninbaarheid af te kunnen dekken.

Met het aanpassen van artikel 3 lid 2 onder A van de richtlijnen op bovenstaande punten voldoen we aan de adviezen van de accountant en heeft de accountant toetsbaar beleid rondom het bepalen van de omvang van de voorziening oninbare vorderingen.

1.2 De gemeente wenst actueel beleid te voeren en aan te sluiten op de gewijzigde organisatiestructuur

De financiële verordening van de gemeente is op 15 december 2022 geactualiseerd en door de gemeenteraad vastgesteld. Door de richtlijnen voorziening oninbare vorderingen nu te herzien, sluiten ze aan op deze verordening en komen ze overeen met de methodiek die gebruikelijk is en wordt toegepast in de praktijk. De gemeente voert daarmee actueel beleid.

De organisatiestructuur van de gemeente Roermond is op 1 juli 2020 gewijzigd. Door deze wijziging zijn de afdelingen komen te vervallen en zijn zogenaamde clusters ontstaan. In de geactualiseerde richtlijnen zijn de afdelingen vervangen door de nieuwe clusters.

1.3 De financiële verordening biedt het college de mogelijkheid om richtlijnen vast te stellen

Voor de bepaling van de omvang van deze voorziening wordt gebruik gemaakt van schattingselementen. Op het moment van bepalen van de hoogte van de voorziening is namelijk nog niet zeker dat een bepaalde vordering daadwerkelijk in de toekomst oninbaar zal zijn. Het college is verantwoordelijk voor het maken van deze schattingen.

De financiële verordening biedt in artikel 12 aan het college de mogelijkheid om richtlijnen vast te stellen voor de bepaling van de omvang van de voorziening voor oninbare debiteuren.

1.4 De voorziening wordt gevormd om risico's op verliezen op openstaande vorderingen in de toekomst af te dekken

Het vormen van een voorziening wil niet zeggen dat de gemeentelijke organisatie ook stopt met invorderen. Voorzieningen worden slechts gevormd om toekomstige risico's af te dekken. Zo ook voor het risico op oninbaarheid van vorderingen. Met andere woorden het opnemen van een post in de voorziening wil niet zeggen dat deze ook daadwerkelijk zal worden afgeboekt. Dit zal slechts de toekomst kunnen uitwijzen.

De afgelopen jaren zijn op de sociale zekerheidsregelingen de navolgende bedragen buiten invordering gesteld:

Rekeningjaar 2022:	€ 277.000
Rekeningjaar 2021:	€ 487.200
Rekeningjaar 2020:	€ 445.000

Voor bovenstaande buiten invordering stellingen zijn meerdere redenen aan te wijzen. Zo bestaat er binnen onze gemeente bestaand beleid dat indien een burger een bepaald aantal jaren naar vermogen heeft betaald, het restant buiten invordering wordt gesteld. Ook bij bezwaar- en beroepsprocedures, bij overlijden, bij afkoop of bij schuldsanering kunnen vorderingen buiten invordering worden gesteld.

1.5 De statische toets voor de sociale zekerheidsregelingen vindt plaats op basis van toetsbare uitgangspunten

Voor de sociale zekerheidsregelingen worden toetsbare uitgangspunten gehanteerd om de omvang van de voorziening in te schatten. Het cluster sociale zaken is samen met het cluster bedrijfsondersteuning en bedrijfsvoering gekomen tot een aantal uitgangspunten. De uitgangspunten zijn gebaseerd op algemeen geaccepteerde grondslagen zoals voorzichtigheid om te komen tot een volledige inschatting van de voorziening. Daarnaast wordt op basis van ervaring een bestendige gedragslijn toegepast door vorderingen op personen ouder dan 70 jaar volledig als oninbaar te waarderen. Verder is op grond van materialiteit bepaald dat alle vorderingen groter dan € 100.000 individueel beoordeeld worden. Tenslotte zijn deze uitgangspunten afgestemd met de externe accountant en vastgelegd in artikel 3 lid 2 onder A van de voorliggende geactualiseerde richtlijnen. Het vaststellen van deze uitgangspunten leidt tot toetsbaar beleid voor de wijze waarop de hoogte van de voorziening wordt bepaald. Het heeft geen invloed op het invorderingsbeleid van de gemeente.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Zonder geactualiseerde richtlijnen heeft de accountant onvoldoende toetsbaar beleid en voert de gemeente geen actueel beleid

In de huidige richtlijnen ontbreekt bij de onderbouwing van de voorziening debiteuren sociale zekerheidsregelingen een statische toets op de dynamisch bepaalde voorziening. Het college is verantwoordelijk de schattingen en dus voor het bepalen van de wijze waarop deze statische toets wordt vormgegeven. Als dit niet in de richtlijnen wordt vastgelegd, dan heeft de accountant geen toetsbaar beleid voor haar controle op deze voorziening en wijken de richtlijnen af van de methodiek die in de praktijk wordt toegepast en gebruikelijk is.

Historisch overzicht

- Raadsbesluit 15-12-2022: vaststelling financiële verordening gemeente Roermond 2023;
- Collegebesluit 15-12-2022: kennisgenomen van de managementletter 2022;

Financiële gevolgen

De methodiek van statisch toetsen van de dynamisch bepaalde omvang van de voorziening is vorig rekeningjaar op verzoek van de accountant al toegepast. Door de richtlijnen te actualiseren op dit punt sluiten de richtlijnen aan met de methodiek die in de praktijk wordt gehanteerd en daarmee is ons beleid actueel. Vanuit de verslaggevingsvoorschriften is de gemeente verplicht om een toereikende voorziening voor het risico van oninbaarheid te vormen.

Onderstaand overzicht vergelijkt de hoogte van de nominale vorderingen per debiteurgroep en de omvang van de ingeschatte voorziening voor oninbaarheid per einde rekeningjaar 2021 en 2022 (de cijfers 2022 zijn gebaseerd op concept cijfers):

Debiteuren groep	Nominale vordering 31-12-2021	Omvang voorziening oninbaar	Nominale vordering 31-12-2022	Omvang voorziening oninbaar
Sociale zekerheidsregelingen	€ 6.910.766	€ 2.442.105	€ 6.355.930	€ 3.026.000
Belastingdebiteuren	€ 1.331.496	€ 403.670	€ 1.524.933	€ 426.830
Algemene debiteuren	€ 7.271.644	€ 528.592	€ 8.926.346	€ 714.164
Totaal	€ 15.513.906	€ 3.374.367	€ 16.807.209	€ 4.166.994
		21,75%		24,79%

In het rekeningjaar 2022 wordt op basis van bovenstaande concept cijfers een bedrag van € 792.627 toegevoegd aan de voorziening oninbare vorderingen. De toename van de omvang bij de sociale zekerheidsregelingen wordt met name veroorzaakt door de uitkomst van de statische toets op de terugvorderingen Participatiewet en de geldleningen niet Bbz. Door deze statische toets valt het percentage dat voorzien wordt hoger uit dan het percentage van beide regelingen vorig jaar.

Voorzieningen worden gevormd om toekomstige risico's af te dekken. Indien een vordering (gedeeltelijk) is opgenomen in de voorziening wil dat niet zeggen dat de gemeentelijke organisatie stopt met invorderen. Het invorderingsbeleid van de gemeente blijft op deze posten van toepassing.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

Het financieel en juridisch advies zijn verwerkt in het voorstel en de richtlijnen.

Bijlage

1. Richtlijnen voorziening oninbare vorderingen Roermond 2023,
2. Was – wordt tabel wijzigingen.